

Pædagogisk indblik

Protokol til forskningsoversigt om Praksis- og Professionsudvikling i Daginstitutioner

v/ Bente Jensen & Lone Svinth

Litteraturstudiets formål

Litteraturstudiets formål er at...

- Skabe overblik over og indblik i forskningslitteraturen vedr. Praksis- og professionsudvikling i daginstitutioner med særlig fokus på nyere litteratur
- Give et indblik i, hvilke forskningsspørgsmål eksisterende studier beskæftiger sig med
- Give et overblik over de centrale temaer/problemstillinger i litteraturen på området (hvilke elementer diskuteres og med hvilke argumenter?).
- Få et indblik i og overblik over teoretiske og metodiske tilgange i litteraturen på området og de betydninger det har for de fund, der skrives frem.
- Få indblik i de grundantagelser studierne på området hviler på.
- Få indblik i, hvordan forskningsfeltets kontekst og historik skrives frem.
- Få indsigt i sammenhænge mellem videnskabsteori, metodologi og resultater.
- Få blik for, hvad litteraturen beskæftiger sig med, og hvad den ikke beskæftiger sig med

Undersøgelsesspørgsmål:

- Hvordan forstås praksis- og professionsudvikling? Hvilke logikker driver praksis- og professionsudvikling?
- Hvordan undersøges praksis- og professionsudvikling?
- Hvilke tilgange til praksis- og professionsudvikling kan der identificeres? (intervention)
- Hvilke perspektiver er dominerende i forskningen?
- Hvilke betydninger har praksis- og professionsudvikling? For hvem? (for børn, professionelle, mikro og makro, organisation og system)
- Hvilke kritiske diskussioner rejses der i forhold til studier af praksis- og professionsudvikling

Definitioner og afgrænsninger

Litteratursøgningen afgrænses til at fokusere på praksis- og professionsudvikling i daginstitutioner (0-6år).

Litteraturstudiets design

Der gennemføres to søgeprocesser, en for international viden og en for skandinavisk viden. Internationale søgninger søges i databasen ERIC og Psycinfo. Afgrænsninger:

- Der søges udelukkende efter peer peer viewed udgivelser publiceret på dansk, engelsk, norsk eller svensk.
- Der indsættes en tidsmæssig afgrænsning af søgningen 2014-2020
- Der søges efter studier, der omhandler dagtilbud 0-6 år.

Hvad angår den skandinaviske søgning, vil den blive udført i følgende databaser: Oria (NO), Norart (NO), SwePub (SE), Diva (SE), Forskningsdatabasen (DK), Bibliotek.dk (DK). Der anvendes ens søgestrengte med sproglige tilpasninger i de forskellige databaser. I og med at de skandinaviske databaser er langt mindre effektive at søge i og indekserer langt færre udgivelser end fx ERIC, er det nødvendigt at foretage institutionskodesøgninger. Disse bliver udført blandt centrale vidensproducenter, herunder Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, SFI, EVA, VIVE, Rådet for børns læring, Kunnskapssenter for utdanning, utdanningsforskning.no, NordForsk, Skolverket, evt. NIFU, NOKUT, Skolfi, Skolporten, ifous.se.

Der inddrages også referencer fra referencer. Disse er underlagt de samme afgrænsninger, som gælder for de øvrige søgninger, dog således at enkelte studier af nyere dato er inddraget. Formålet med inddragelsen af referencer fra referencer er at kunne identificere kernestudier. Referencer fra referencer screenes lig institutionskodesøgninger, direkte der hvor litteraturen findes og inkluderes derfor direkte. De indgår med andre ord ikke i den store samlede screeningsproces.

Søgeord

Dansk:

- Professionsudvikling, praksisudvikling, praksisbaseret læring, efteruddannelse, videreuddannelse
- Daginstitution/vuggestue/børnehave/integreret institution, pædagoger, medhjælpere

Engelsk:

- Practice development, professional development
- preschool, kindergarten, nursery, crèche, early child development and care (ECEC), teachers, pedagogues, assistants

Svensk:

- Professionsutveckling, professionell utveckling
- Förskola, dagis, förskollärare, barnskötare, pedagoger.

Norsk:

- Profesjonsutvikling, praksisutvikling, kompetanseutvikling, etterutdanning, videreutdanning
- Førskole/barnehage lærere/pedagoger/assistenter/medhjelpere

Screening, herunder kriterier for inklusion og eksklusion

Al litteratur bliver udsat for en screeningsproces med de herunder anførte eksklusionskriterier:

Inklusion:

- Studiet undersøger praksis- og/eller professionsudvikling

- Empiriske studier
- Metastudier
- Der inddrages kun akademiske dokumenttyper, inkl. teoretiske udgivelser (fordi de kan være nyttige at tænke med) og konferencepapirer (for at få ideer i deres vorden).
- OECD, EU lande og Norge

Eksklusion:

- Forkert dokumenttype: Studiet redegør ikke for empirisk forskning. Følgende betragtes ikke som empirisk forskning: Editorials, kommentarer, anmeldelse, policy dokumenter, biografier, uddannelsesopgaver: specialer, masteropgaver, bacheloropgaver ekskluderes.
- Forkert land: Studiet indeholder ikke data fra OECD- eller EU-lande. Studiet ekskluderes, hvis empirien ikke er produceret i et af disse lande.
- Forkert uddannelsesområde: Studiet undersøger ikke daginstitutionsområdet.
- Forkert sprog: Studiet er ikke publiceret på dansk, norsk, svensk eller engelsk.
- Forkert scope: Studiet har ikke fokus på praksis- og professionsudvikling

Yderligere screeningskriterier:

- Utilstrækkelig information: Studiet bibringer ikke informationer om uddannelsesområde/land(e) det empiriske materiale er produceret i.

Søgeresultat

Samlede antal studier fundet (fratrasket dubletter): 1835

157 studier er læst i fuldtekstversion, efter kondensering er listen af inkluderede studier i alt 88.

78 studier, inklusiv referencer fra referencer, er direkte inddraget i selve forskningsoversigten.

Kondensering

Kondenseringen indeholder bl.a. oplysninger om:

- Reference (forfatter(e), årstal, titel, tidsskrift/forlag)
- Undersøgelsens formål
- Forskningsspørgsmål
- Begrebsdefinitioner
- Metode (herunder også analysestrategi)
- Teori
- Resultater
- Feltet (eks. kritikker af andre studier, beskrivelser af hvad der præger litteraturen på området)
- Intervention (hvis en sådan indgår)
- Hvad bidrager studiet til i forhold til forskningsoversigten?